

ОБЯСНИТЕЛНА ЗАПИСКА ПО СЧЕТОВОДНИЯ БАЛАНС НА КОМИСИЯТА ЗА РЕГУЛИРАНЕ НА СЪОБЩЕНИЯТА към 31.12.2023 г.

Счетоводната политика на Комисията за регулиране на съобщенията (КРС) е изготвена на базата на действащото счетоводно законодателство - Закона за счетоводството, Националните счетоводни стандарти (тяхната приложимост от бюджетните организации, регламентирана с ДДС № 20 от 2004 г. и последващи указания на Министерство на финансите), Закона за публичните финанси, Сметкоплана на бюджетните организации, както и други указания на Министерство на финансите. В обхвата на счетоводната политика попадат и вътрешните актове, отразяващи спецификата на дейността.

Счетоводството се осъществява на основата на документална обосноваване на стопанските операции и факти, при спазване на принципите предпазливост, предимство на съдържанието пред формата и запазване по възможност на счетоводната политика от предходния отчетен период.

Прилаганата отчетност е диференцирана в две насоки: отчетност на касова основа и отчетност на начислена основа (счетоводна отчетност).

Отчетността на касова основа обхваща отчитането на касовите потоци и наличности и се извършва чрез прилагането на Единна бюджетна класификация (ЕБК), като се изготвят месечни, тримесечни и годишни отчети за касовото изпълнение на бюджета.

В отчета на КРС към 31.12.2023 г. са включени следните отчетни групи (стопански области):

1. Бюджет;
2. Други сметки и дейности.

В обхвата на отчетна група "Бюджет" се включват активите, пасивите, приходите, разходите и трансферите, произтичащи, свързани или обслужващи бюджетната дейност.

В отчетна група "Други сметки и дейности" са включени операциите и наличностите по сметките за чужди средства.

Дълготрайните материални активи (ДМА) са оценяват по цена на придобиване и по справедлива стойност, след първоначалната оценка съгласно Закона за счетоводството, Национален счетоводен стандарт № 16 и ДДС № 20/14.12.2004 г. на Министерство на финансите. Утвърденият праг на същественост е 1 000 (хиляда) лева без данък върху добавената стойност (ДДС), под който съответните активи, независимо, че могат да се използват дългосрочно, се отчитат като текущ разход при предаването им в употреба и се завеждат аналитично по задбалансова сметка.

За признаването на **нематериалните дълготрайни активи (НМДА)** важат утвърдените прагове на същественост за ДМА, с изключение на програмните продукти, които се признават балансово като НМДА, независимо от стойността, на която те се придобиват (т. 38.2.1 от ДДС №20/2004 г.).

За 2023 г. КРС е начислила разходи за амортизации на дълготрайните активи, съгласно утвърдената Амортизационна политика, в общ размер на 3 457 889,32 лв., в т.ч.:

- на сгради 72 113,67 лв.;

- на машини, съоръжения и оборудване	2 114 623,34 лв.;
- на транспортни средства	136 627,50 лв.;
- на стопански инвентар	6 320,11 лв.;
- на нематериални дълготрайни активи	1 127 422,30 лв.;
- на други ДМА	782,40 лв.

Възприетият метод на амортизация в КРС за всички дълготрайни материални активи и нематериални дълготрайни активи е линейният метод.

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни активи, на които не е начислявана амортизация през 2023 г. е в размер на 1 856 045,30 лв., в т.ч.:

- компютри и хардуерно оборудване	824 222,48 лв.;
- др. машини, съоръжения и оборудване	296 648,29 лв.;
- транспортни средства	635 557,77 лв.;
- стопански инвентар	76 139,42 лв.;
- капитализирани р-ди по наети/ предоставени за ползване ДМА	20 756,18 лв.;
- други ДМА	2 721,16 лв.;

Отчетната стойност на напълно амортизираните дълготрайни нематериални активи, на които не е начислявана амортизация през 2023 г. е в размер на 1 632 410,54 лв.

Отчетната стойност на машините, съоръженията и оборудването, които не са въведени в експлоатация към 31.12.2023 г. е 3 743 126,40 лв., от тях компютри и хардуерно оборудване в размер на 6 326,40 лв. и други машини, съоръжения и оборудване в размер на 3 736 800 лв.

Отчетната стойност на придобитите, но невъведени в експлоатация транспортни средства е в размер на 117 600 лв.

Отчетната стойност на придобитият, но невъведен в експлоатация стопански инвентар и 1 999 лв.

Балансовата стойност на ДМА, извадени от употреба, на които не е начислявана амортизация през 2023 г. е в размер на 122 110 лв.

Съгласно т. 86 от указанията на Министерство на финансите, дадени с ДДС № 07/22.12.2017 г., считано от 2018 г. бюджетните организации могат да извършват най-малко веднъж на три години преглед за обезценка на нефинансовите дълготрайни активи. Спазвайки горесцитираното указание на Министерство на финансите КРС извърши преглед за обезценка на наличните нефинансови дълготрайни активи към 31.12.2023, като резултатите са отразени в ГФО. Прегледа за обезценка на дълготрайните активи на КРС е извършен в началото на 2024 г. от фирма „Консулт Комерс Инженеринг -99“ ЕООД

При извършване прегледа на обезценката на дълготрайните материални активи е изведена база на стойност „справедлив пазарна стойност“ и са приложени Българските стандарти за оценяване (БСО) в сила от 01.06.2018 г. Според БСО „справедливата стойност отразява данни и обстоятелства, свързани с конкретна действителност или потенциална реализация на оценявания актив между идентифицирани страни“. Базата на стойността е съобразена с разпоредбите на ДДС №5/30.09.2016г., т.36.1 36.2, ДДС №20/14.12.2004 г. Обезценката на активите се третира основно в НСС 36 „Обезценка на активи“ и НСС „Финансови инструменти: признаване и оценяване“.

Изборът за методите на оценка е определен след анализ на активите предмет на оценка – вид и приложение, надеждна информация за прилагането на избрания метод, използвана база за стойността

при прегледа за обезценка. Оценяваните активи са с различни характеристики и параметри, и обезпечават извършваната стопанска дейност.

Използвани са :

- Разходен подход;
- Сравнителен подход;

Материалните запаси се оценяват по доставна стойност, която включва разходите по закупуването и преработката, които допринасят за привеждане на материалите ви стоките в готов за употреба вид. Търговската отстъпка и други подобни компоненти се приспадат при определяне на разходите по покупката.

Методът на отписване на материалните запаси при тяхното потребление е средно-претеглена стойност. Закупените материали (единични бройки), които се употребяват непосредствено, без да постъпват в склада, се отчитат като разход.

За целите на контрола и отчетността по материално-отговорни лица (МОЛ), изписаните на разход активи се отразяват задбалансово по сметка 9909 Други активи в употреба, изписани като разход.

За отчитане на **разчетите с доставчици** се използват сметки от група 40 Доставчици. Разчетните взаимоотношения с доставчици винаги имат конкретен характер, поради което се води аналитична отчетност.

Вземанията от предприятията и гражданите за дължими от тях държавни такси се отчитат текущо от отдел „Бюджет и финанси“ към дирекция „Финансови и административни дейности“ чрез специализиран софтуер. Приходите и трансферите се отчитат по параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2023 г. и се осчетоводяват по сметките за отчитане на приходи – раздел 7 от Сметкоплана на бюджетните организации.

Отчитането на разходите е организирано по функции, групи, дейности, параграфи и подпараграфи на Единната бюджетна класификация за 2023 г. Разходите се осчетоводяват по сметките за отчитане на разходите по икономически елементи – раздел 6 от Сметкоплана на бюджетните организации. Разходите се начисляват за периода, в който са възникнали, независимо дали е извършено плащане или дали са налице средства за плащането им. При отчитането на възстановен разход, същият се осчетоводява по кредита на съответната разходна сметка, по която първоначално е бил отчетен разходът, срещу дебитиране на разчетна сметка, сметка за отчитане на паричните средства в банка или каса или друга сметка.

Начислената сума за провизии за персонала към 31.12.2022 г. е сторнирана (черно сторно) в началото на 2023 г. изцяло и наведнъж по дебита на сметка 4230 - Провизии за бъдещи плащания към персонала и кредита на сметка 6048 - Сторнирани разходи за провизии за персонал. Сторнираните провизии за персонала към 31.12.2023 г. са в размер на 663 569,68 лв.

Задбалансова отчетност

Текущо през годината записванията по всички сметки от подгрупа 980 (с изключение на сметка 9801) се взимат в кореспонденция със сметка 9200 - при увеличение на поетите ангажименти съответната сметка от подгрупа 980 се дебитира срещу кредитиране на сметка 9200, а при намаление и анулиране (канцелиране) се съставя обратно записване – сметка 9200 се дебитира срещу кредитиране на сметка от подгрупа 980.

Тъй като при ангажиментите с незабавна реализация и приравнените на тях (по смисъла на т. 14 от указание на МФ ДДС № 04/2010 г.) моментът на възникването съвпада с момента на реализацията, като изключение от общия ред, сметка 9801 Възникнали ангажименти за разходи с

незабавна реализация се дебитира срещу кредитиране на сметка 9803 Реализирани ангажименти за разходи чрез плащане/възникване на задължение.

За отчитане на показателя „Нови задължения за разходи“ се използва сметка 9860 Възникнали нови задължения за разходи, в кредита на която се отчитат паричните задължения за разходи, които възникват през текущата година, независимо от това дали са платени, (с изключение на задълженията за разходи за персонал, пенсии, лихви по дълга, за данъци и други публични държавни и общински вземания).

ОТЧЕТНА ГРУПА “БЮДЖЕТ”

I. Актив на баланса в размер на 53 539 хил. лв.

Раздел А. Нефинансови активи – 32 844 хил. лв., разпределени, както следва:

Група I. Дълготрайни материални активи (ДМА) – 30 073 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период (27 623 хил. лв.) ДМА имат ръст на нетно увеличение със 2 450 хил. лв. Структурата на ДМА е, както следва:

Статия „Сгради“ с отчетна стойност 5 281 хил. лв., с ръст на нетно намаление спрямо 2022 г. в размер на 110 хил. лв., формирано като разлика между начислената амортизация върху сградите в размер на 72 хил. лв.; обезценка на сградите в размер на 69 хил. лв. и увеличение на стойността на административна сграда поради основен ремонт в размер на 31 хил. лв.

Статия „Компютри, транспортни средства и оборудване“ – с отчетна стойност 24 067 хил. лв., с ръст на нетно увеличение спрямо 2022 г. в размер на 2 411 хил. лв., както следва:

- Компютри с ръст на нетно намаление с 469 хил. лв. спрямо 2022 г., в резултат на разликата между доставена нова компютърна техника и хардуерно оборудване за 81 хил. лв., и начислена амортизация в размер на 492 хил. лв. и обезценка на компютърната техника в размер на 58 хил. лв.
- Транспортни средства с ръст на нетно намаление със 78 хил. лв. спрямо 2022 г. в резултат на разликата от продадени на търг автомобили за 186 хил. лв., начислена амортизация в размер на 137 хил. лв., обезценка на автомобилите в размер на 50 хил. лв., отписаната амортизация на продадените автомобили в размер на 177 и доставени нови автомобили – мобилна станция за мониторинг в размер на 118 хил. лв;
- Машини, съоръжения и оборудване с ръст на увеличение с 2 958 хил. лв. спрямо 2022 г. в резултат разликата между стойността на придобиване на активи в размер на 5 466 хил. лв. и начислена амортизация в размер на 1 623 хил. лв., и обезценка на активите в размер на 885 хил. лв.;

Статия „Стопански инвентар и други ДМА“ – с отчетна стойност 27 хил. лв., с ръст на нетно намаление спрямо предходния отчетен период с 7 хил. лв., формирано от разликата между стойността на начислената амортизация в размер на 7 хил. лв.; обезценката на стопанския инвентар в размер на 2 хил. лв. и стойността на закупените активи в размер на 2 хил. лв.

Статия “ДМА в процес на придобиване” – 126 хил. лв. – незавършено строителство за изграждане на специализирана лаборатория за електромагнитна съвместимост.

Статия „Земи, гори и трайни насаждения“ – с отчетна стойност 573 хил. лв., с ръст на нетно увеличение спрямо 2022 г. с 31 хил. лв., представляващо увеличение от преоценка на земята.

Група II. Нематериални дълготрайни активи – 2 760 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период нематериалните дълготрайни активи имат ръст на нетно намаление с 2 303 хил. лв., от които увеличение на новопридобити НДМА в общ размер на 33 хил. лв. и в намаление с 1 127 хил. лв. - размера на начислени амортизации и обезценка на НДМА в размер на 1 209 хил. лв.

Група III. Краткотрайни материални активи – 11 хил. лв.

В сравнение с предходния отчетен период краткотрайните материални активи имат намаление с 20 хил. лв., формирано от превишението на изписаните канцеларски и други материали в склада над новозакупените такива.

В раздел Б. Финансови активи в баланса отчетната стойност е 20 695 хил. лв., с ръст на нетно увеличение с 11 813 хил. лв. спрямо 2022 г. Структурата на раздел Б. е, както следва:

Група III. Други вземания – 20 695 хил. лв., с ръст на нетно увеличение спрямо 2022 г. в размер на 11 813 хил. лв., както следва:

Статия „Публични вземания-данъци, вноски, такси, санкции и лихви“ – 5 656 хил. лв., като увеличението спрямо предходния отчетен период е в размер на 172 хил. лв. Получения резултат в увеличаване на вземанията се дължи на увеличение по сметки 4911 в размер на 280 хил. лв. и по сметка 4961 за 342 хил. лв. и намаление по сметка 4301 в размер на 450 хил. лв.

Статия „Предоставени аванси“ – 15 021 хил. лв., с ръст на нетно увеличение в размер на 11 638 хил. лв., формирано от увеличението на предоставените аванси по сметка 4020.

Статия „Други вземания“ – 18 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4887, с ръст на нетно увеличение със 3 хил. лв. спрямо 2022 г.

II. Пасив на баланса в размер на 53 539 хил. лв.

В раздел А. Капитал в бюджетните предприятия

В статия „Разполагам капитал“ е отразена сумата от 31 343 хил. лв., съответстваща на крайното салдо по сметка 1001 „Разполагам капитал“. Спрямо предходния отчетен период няма промяна.

В статия „Акумулирано изменение на нетните активи от минали години“ е отразена сумата от (-39 175) хил. лв., като спрямо предходния период намалението е размер на 39 498 хил. лв., формирано от превишението на разходите над приходите за предходни години.

В статия „Изменение на нетните активи за периода“ е отразена сумата от (-109 004) хил. лв., като спрямо предходния период изменението е в размер на 69 506 хил. лв. в намаление, формирано от превишението на разходите над приходите за периода.

Общата сума по този раздел е (-116 836) хил. лв.

В раздел Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди, средствата са в размер на 170 375 хил. лв., с увеличение от 120 944 хил. лв. спрямо предходния период и са разпределени, както следва:

В група II. Краткосрочни задължения са отчетени средства в размер на 169 596 хил. лв. по следните статии:

Статия „Задължения към доставчици“ – 54 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4971. Спрямо предходния период е формирано нетно увеличение в размер на 25 хил. лв.

Статия „Получени аванси“ – 169 081 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4120. Налице е нетно увеличение спрямо предходния период в размер на 120 559 хил. лв., дължащо се на еднократни такси, размерът на които се определя по формулата на база срока на действие на съответното разрешение.

Статия „Задължения към персонала“ – 356 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4973. Нетното увеличение спрямо предходния период е в размер на 200 хил. лв.

Статия „Други краткосрочни задължения“ – 106 хил. лв., отчетени по счетоводни сметки 4970, 4897 и 4978, като е налице общо увеличение с 46 хил. лв. в сравнение с предходния отчетен период.

В група III. Провизии и отсрочени постъпления са отчетени средства в размер на 631 хил. лв. по следните статии:

Статия „Провизии за задължения“ – 779 хил. лв., отчетени по счетоводна сметка 4230 за начисляване на неизползваните отпуски от служителите в края на 2023 г., които биха се ползвали през 2024 г., като е налице увеличение от 115 хил. лв. спрямо предходния отчетен период.

ОТЧЕТНА ГРУПА „ДРУГИ СМЕТКИ И ДЕЙНОСТИ“

I. Актив на баланса в размер на 1 405 хил. лв.

В раздел Б. Финансови активи са отчетени средства в размер на 1 405 хил. лв. Нетното увеличение е в размер на 693 хил. лв.

В група IV. Парични средства е отразено салдото по сметката за чужди средства в лева към 31.12.2023 г. в размер на 1 405 хил. лв., във връзка с получени парични гаранции от контрагенти. Налице е нетно увеличение в размер на 693 хил. лв.

II. Пасив на баланса в размер на 1 405 хил. лв.

В раздел Б. Пасиви и приходи за бъдещи периоди отчетената сума е в размер на 1 405 хил. лв., като спрямо предходния период се наблюдава увеличение в размер на 693 хил. лв. Средствата са отразени в **група II. Краткосрочни задължения**, **статия „Други краткосрочни задължения“** и се формират от салдото по счетоводна сметка 4831.

Началник отдел „Счетоводна дейност“
Комисия за регулиране на съобщенията:
Мария Шипочанска